

Dokument zasedanja

B9-0165/2022

16.3.2022

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o potrebi po nujnem akcijskem načrtu EU za prehransko varnost v EU in zunaj
nje zaradi ruskega napada na Ukrajino
(2022/2593(RSP))

**Gilles Lebreton, Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Julie Lechanteux, Joëlle
Mélin, Elena Lizzi, Jaak Madison, Sylvia Limmer**
v imenu skupine ID

B9-0165/2022

Resolucija Evropskega parlamenta o potrebi po nujnem akcijskem načrtu EU za prehransko varnost v EU in zunaj nje zaradi ruskega napada na Ukrajino (2022/2593(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju versailske izjave voditeljev držav in vlad z dne 10. in 11. marca 2022 o ruski vojaški agresiji na Ukrajino,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini¹,
- ob upoštevanju izjav o Ukrajini, ki ju je konferenca predsednikov sprejela 16. in 24. februarja 2022,
- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Rusiji in Ukrajini, zlasti resolucije z dne 16. decembra 2021 o razmerah na ukrajinski meji in na ozemljih Ukrajine, ki jih zaseda Rusija²,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1307/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o pravilih za neposredna plačila kmetom na podlagi shem podpore v okviru skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 637/2008 in Uredbe Sveta (ES) št. 73/2009³,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1305/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o podpori za razvoj podeželja iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP) in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 1698/2005⁴,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008⁵,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1308/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o vzpostavitvi skupne ureditve trgov kmetijskih proizvodov in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 922/72, (EGS) št. 234/79, (ES) št. 1037/2001 in (ES) št. 1234/2007⁶ (uredba o SUT),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega

¹ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0052.

² Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0515.

³ UL L 347, 20.12.2013, str. 608.

⁴ UL 347, 20.12.2013, str. 487.

⁵ UL 347, 20.12.2013, str. 549.

⁶ UL L 347, 20.12.2013, str. 671.

kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013⁷,

- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/2116 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1306/2013⁸,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o strategiji „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem⁹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru¹⁰,
 - ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/1009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o določitvi pravil o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu, spremembi uredb (ES) št. 1069/2009 in (ES) št. 1107/2009 ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 2003/2003¹¹ (uredba o gnojilih),
 - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je Ruska federacija 24. februarja 2022 neupravičeno začela invazijo v Ukrajini;
 - B. ker je Svet sprejel prvi niz sankcij proti Rusiji, med drugim gospodarske in finančne sankcije ter trgovinske omejitve, ki bodo tako v EU kot v svetu vplivale na prehransko in krmno varnost in suverenost;
 - C. ker Ukrajina in Rusija v glavnem izvažata surovine, kot so kalij, fosfat in druge rude, kmetijske pridelke in kemikalije ter stroje;
 - D. ker je treba nujno pregledati pristop EU k prehranski in krmni varnosti, da bi zmanjšali odvisnost od uvoza in dolgoročno povečali domačo proizvodnjo; ker je to še posebej pomembno pri proizvodih, ki bi jih lahko zaradi ustavitve ukrajinskega in ruskega izvoza najbolj primanjkovalo, na primer gorivih, žitu, oljnicah, koruzi, beljakovinskih poljščinah in gnojilih;
 - E. ker nedavno nenadno povečanje cen energije brez primere, ki je posledica konflikta, ne bo prizadelo samo proizvodnje hrane, temveč bodo prebivalci EU in celotnega sveta težje kupovali hranljiva živila; ker je treba prehransko varnost vključiti v odločitve o politikah, da bi preprečili pomanjkanje v najbolj ranljivih državah v razvoju, hkrati pa dali prednost kmetijskim proizvodom, ki se uporabljajo kot živila, ter se izognili oviram v mednarodni trgovini s hrano in krmo;
 - F. ker bi morala Komisija preprečiti pomanjkanje beljakovin in v ta namen nemudoma sprejeti vse potrebne ukrepe, da bi na površinah z ekološkim pomenom, primernih za gojenje beljakovinskih rastlin, začasno – do konca krize oziroma normalizacije trgov –

⁷ UL L 435, 6.12.2021, str. 1.

⁸ UL L 435, 6.12.2021, str. 187.

⁹ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0425.

¹⁰ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

¹¹ UL L 170, 25.6.2019, str. 1.

dovolila uporabo fitofarmaceutskih sredstev, če je ta učinkovita; ker bodo potrebni dodatni ukrepi v podporo inovativnim in trajnostnim proizvodnim metodam na teh območjih;

- G. ker bi bilo treba nemudoma sprejeti ukrepe proti motnjam na trgu iz člena 219 uredbe o skupni ureditvi trgov, da bi podprli najbolj prizadete sektorje; ker bi bilo treba v ta namen uporabiti krizno rezervo;
- H. ker je treba nujno povečati pridelavo krme in proizvodnjo in bi morale zato države članice spremeniti svoje strateške načrte, da bi se ustrezno prilagodile novim okoliščinam, med drugim dovoliti povečanje površine kmetijskih zemljišč;
- I. ker mala in srednja podjetja ter njihovi dobavitelji niso tako odporni kot velika podjetja; ker je njihova odpornost glavni element odpornosti dobavnih verig;
- J. ker bi bilo treba izredne ukrepe za razvoj podeželja zaradi covid-19 razširiti, da bi vključili likvidnostne težave, ki ogrožajo sposobnost preživetja kmetijskih dejavnosti in mala podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo, trženjem in razvojem kmetijskih proizvodov;
- K. ker se bo zaradi ciljev Komisije iz evropskega zelenega dogovora, strategije „od vil do vilic“, strategije za biotsko raznovrstnost in svežnja Pripravljeni na 55 zmanjšala proizvodna zmogljivost, evropska in svetovna prehranska varnost in suverenost pa poslabšala;
- L. ker so bile podnebne politike, zlasti ukrepi iz zelenega dogovora, ponekod načrtno uporabljene tako, da je bil večji del odgovornosti za podnebne spremembe preložen na kmete; ker bi lahko to kmete odvrnilo od tega, da zadostijo povečanemu povpraševanju po živilih in odgovorijo na grožnje prehranski varnosti v EU in svetu;
- M. ker so se člani evropskega mehanizma za pripravljenost in odzivanje na krize na področju prehranske varnosti, ustanovljenega s sklepom Komisije z dne 12. novembra 2021¹², prvič sešli 9. marca 2022;
- N. ker je Rusija napovedala embargo na izvoz kmetijskih, medicinskih, tehnoloških, telekomunikacijskih in električnih proizvodov, ki bo trajal do konca tega leta; ker je Rusija daleč največja izvoznica gnojil, Belorusija pa ena izmed najpomembnejših;
- O. ker je Rusija največja izvoznica pšenice, Ukrajina pa je med petimi največjimi izvoznicami; ker Rusija in Ukrajina skupaj ustvarita 25 % svetovnega izvoza pšenice; ker skoraj polovico izvožene ruske pšenice uvozijo Turčija, Egipt in Bangladeš; ker Rusija in Ukrajina skupaj pokrivata 70 % egiptovskega uvoza pšenice; ker velike količine pšenice iz Rusije uvažajo tudi Nigerija, Jemen, Sudan in Senegal; ker Ukrajina pomembne količine pšenice izvozi v Indonezijo, na Filipine, v Tunizijo, na Tajsko in v Maroko;
- 1. najostreje obsoja rusko invazijo v Ukrajini; izraža iskreno sožalje za žrtve konflikta, zlasti nedolžne civiliste; poziva k takojšnji ustavitvi konflikta z diplomatskimi prizadevanji, da bi našli mirno rešitev, ki bo v interesu ukrajinskih, ruskih in evropskih

¹² UL C 461I, 15.11.2021, str. 1.

državljanov;

2. poudarja, da bo kmetijski sektor EU v prihajajočih tednih doživel hud udarec, saj ga bodo prizadele posledice sankcij proti Belorusiji in Rusiji ter skromnejša trgovina z Ukrajino, ki je vir 19 % vse pšenice in 13 % vseh oljnic, uvoženih v EU;
3. opozarja, da bodo prizadeti tudi drugi ključni kmetijski sektorji EU, na primer sektorja svinjine in semen; poudarja, da je EU pomembna uvoznica oljnic, sončničnega olja, koruze in drugih pridelkov iz Rusije in Ukrajine; poudarja, da so nekatere države članice iz različnih razlogov omejile izvoz večine proizvodov, za katere v Rusiji in Ukrajini trenutno veljajo izvozne omejitve in so namenjeni krmi živine; poudarja, da bo lahko živilorejski sektor zaradi pomanjkanja teh proizvodov avtonomno deloval le še nekaj tednov, potem pa bo verjetno treba zmanjšati število glav živine;
4. poziva Komisijo, naj odločno ukrepa in pomaga kmetijskemu sektorju v EU, da se bo prilagodil podražitvi surovin, kot so gorivo, kalij, fosfat, helij in gnojila; poziva države članice, naj ukrepajo in znižajo cene energije na svojih trgih in čim bolj podprejo lokalne proizvajalce živil, da bi zagotovile zadostno proizvodnjo hrane;
5. poziva Komisijo, naj zaradi trenutnih izrednih razmer pregleda, kako se izvaja praha kmetijskih zemljišč, in znova oceni zeleno strukturo skupne kmetijske politike in njeno uporabo v državnih strateških načrtih, da bi omogočila prožnost pri povečanju obdelovane zemlje; poziva Komisijo in države članice, naj med krizo spodbujajo pridelavo na vseh razpoložljivih kmetijskih zemljiščih;
6. poziva Komisijo, naj nemudoma oceni učinke sankcij, ki jih je EU že sprejela proti Rusiji, pa tudi učinke ruskih sankcij zoper EU v kmetijskem sektorju;
7. poziva Komisijo, naj opravi horizontalno in celovito oceno učinkov sprejetih ukrepov v povezavi z zelenim prehodom in ugotovi, kako bodo vplivali na prehransko varnost in proizvodnjo hrane v EU;
8. poziva, naj se v vseh državah članicah nemudoma izvedejo stresni testi po posameznih sektorjih, da bi ocenili odpornost dobavnih verig v prihodnjih mesecih;
9. poziva Komisijo, naj pretehta, ali bi bilo treba prilagoditi cilje na različnih področjih, ki bodo vplivala na kmetijsko proizvodnjo v EU zaradi ukrepov, ki izhajajo iz evropskega zelenega dogovora; poziva, da se roki za uresničitev okoljskih ciljev iz strategije „od vilic“ preložijo, da bi zavarovali evropsko in svetovno prehransko varnost in suverenost; Komisijo tudi poziva, naj podaljša izredne ukrepe za razvoj podeželja, sprejete zaradi pandemije covid-19;
10. je zaskrbljen, da bo imela ta kriza tudi nepredvidljive posledice za severno Afriko in Bližnji vzhod, kjer imajo nekatere države obsežno trgovinsko izmenjavo z državami članicami;
11. ugotavlja, da so številne afriške in azijske države, na primer Turčija, Egipt in Bangladeš, močno odvisne od uvoza pšenice iz Rusije in Ukrajine; ugotavlja, da bi imeli lahko odvisnost teh držav od uvoza pšenice in predvidena podvojitve afriškega prebivalstva do leta 2050 hude posledice za prehransko varnost v regiji, kar bi lahko

vodilo do nenadzorovanih migracijskih tokov v Evropo; poudarja, da je treba rešitev, ki bo prinesla prehransko varnost, poiskati v tej regiji; poziva Komisijo, naj spremlja, ali v najbolj ranljivih azijskih in afriških državah prihaja do pomanjkanja hrane; poziva jo tudi, naj poskrbi, da bo mogoče sredstva, namenjena tema regijama, hitro preusmeriti in tako omiliti morebitno pomanjkanje živil;

12. meni, da bi bilo treba razmisliti o uporabi pomoči za zasebno skladiščenje in krizne rezerve za evropske kmetijske sektorje, ki jih prizadene kriza;
13. poziva, naj se Komisija zavzame za strateške zaloge hrane na ravni držav članic;
14. se zaveda, da nekateri ukrepi, potrebni za prehransko varnost, morda ne bi bili skladni s pravili Svetovne trgovinske organizacije; spominja pa, da se je mogoče v posebnih okoliščinah pri sprejetju takšnih ukrepov sklicevati na izjemo, da gre za vprašanje državne varnosti, iz XXI. člena splošnega sporazuma o carinah in trgovini;
15. meni, da bi hude težave s prehransko varnostjo v EU lahko upravičile izredne ukrepe v zvezi z uvozom, izvozom in proizvodnjo ter izvajanjem člena 222 uredbe o skupni ureditvi trgov, da bi zagotovili solidarnost med državami članicami; meni, da bi se lahko EU v zvezi s proizvodnjo odločila za vezavo ali ponovno vezavo dela podpore za kmete iz skupne kmetijske politike, da bi povečali kmetijsko proizvodnjo;
16. vztraja, da mora EU pomagati prizadetemu ukrajinskemu prebivalstvu in preprečiti pomanjkanje kmetijskih surovin v prihodnjih mesecih;
17. poziva države članice in Komisijo, naj tesno spremljajo prehransko varnost v Ukrajini in sodelujejo v mednarodnih humanitarnih programih, da bi zagotovile zadostno oskrbo te države s hrano in tudi njeno distribucijo znotraj meja; poziva Rusijo, naj v ustreznih organih OZN ta humanitarna prizadevanja podpre;
18. znova poziva h korenitemu zmanjšanju – če je le mogoče – odvisnosti od uvoza surovin iz drugih držav, zlasti kalija, fosfata, rudarskih proizvodov in kemikalij; zato poziva Komisijo, naj brez negativnih predsodkov resno razmisli o vseh možnih korakih za ohranitev in povečanje prehranske varnosti in suverenosti EU;
19. poziva države članice, naj izboljšajo svojo odpornost na motnje v dobavni verigi in naj ukrepajo, da bi zmanjšale količino odpadne hrane;
20. poziva Komisijo, naj oceni učinek izvajanje uredbe o gnojilih in temeljito ovrednoti razpoložljivost in cene, pri tem pa upošteva, da naj bi s 16. julijem 2022 začele veljati tehnične zahteve; poziva jo tudi, naj pripravi zakonodajni predlog o preložitvi izvajanja uredbe, če se bo izkazalo, da bo njen učinek precejšen;
21. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.